

ÁHERSLUVERKEFNI 2025

Tillaga lögð fyrir stýrihóp Stjórnarráðsins um byggðamál

Landshluti: Suðurnes

Skiladagur: 1. apríl 2025

Heiti verkefnis	Skemmtiferðaskip á Reykjanesi – Þróun, Uppbygging og Samvinna 2025-2027
Númer verkefnis¹	2025-7
Markmið <i>hámark 40 orð</i>	Að þróa og styrkja Reykjanes sem sjálfbæran og nærandi áfangastað fyrir skemmtiferðaskip, þar sem ávinningur skilar sér til samfélagsins, íbúa og umhverfis. Verkefnið byggir á sjálfbærni, samfélagslegri þátttöku og upplifun gesta í sátt við náttúruna og nærumhverfið.
Stutt verkefnislýsing <i>hámark 250 orð</i> (mikilvægt er að verk- og kostnaðaráætlun séu gerðar fyrir öll verkefni)	<p>Verkefnið miðar að því að auka gæði og sjálfbærni móttöku skemmtiferðaskipa á Reykjanesi með fjórum lykiláherslum:</p> <p><i>1. Fræðsla og þátttaka samfélagsins í nærandi ferðabjónustu</i></p> <ul style="list-style-type: none">Kynning og fræðsla fyrir íbúa, sérstaklega í Grindavík, til að virkja þá sem sögufólk og leiðsögumenn í sínu nærumhverfi.Þróun námskeiða og fræðsluefnis sem styður við sjálfbæra ferðabjónustu, með áherslu á náttúruvernd, menningu og samfélagsþátttöku.Samstarf við skóla, fræðslustofnanir og ferðabjónustuaðila um þjálfun og færniuppbyggingu íbúa til að skapa tækifæri og virðisauka innan samfélagsins. <p><i>2. Bætt upplifun skipagesta og sjálfbær þróun hafna</i></p> <ul style="list-style-type: none">Uppbygging og merking gönguleiða frá höfnunum í Keflavík og Grindavík til bæjarkjarna með áherslu á náttúrutengda upplifun og menningarlega skírskotun.Þróun áningastaða sem byggja á hugmyndafræði nærandi ferðabjónustu; t.d. með fræðslu um jarðfræði, menningu og náttúruvernd.Samstarf við sveitarfélög, landeigendur og ferðabjónustuaðila til að bæta aðgengi og dreifa ferðamönnum á svæðið með sjálfbærni að leiðarljósi.

¹ Æskilegt er að verkefni beri raðnúmer sem helst óbreytt sé verkefnið framlengt eða að heiti þess breytist. Með því móti verði hægt að rekja feril einstakra verkefna frá ári til árs.

	<p><i>3. Markviss kynning og stefnumótun fyrir sjálfbæra áfangastaðastjórnun</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Þróun markaðsefnis og stefnumótun sem leggur áherslu á Reykjanes sem fyrirmyndar áfangastað fyrir leiðangursskip og smærri skemmtiferðaskip sem vilja upplifa einstaka náttúru og menningu á sjálfbæran hátt. • Bein samskipti við skipafélög og samstarfsaðila innan ferðapjónustu til að kynna möguleika áfangastaðarins og efla sjálfbæra skipakomur. • Skipulagning heimsóknna fyrir skipafélög og ferðapjónustuaðila með áherslu á að bæta skilning á sérstöðu svæðisins. • Markaðsáttak sem felur í sér vinnustofur, sýningar og stefnumótun í samvinnu við aðra áfangastaði á Norðurlóðum. <p><i>4. Samstarf við Norðurlóðaráfangastaði til að efla sjálfbæra ferðapjónustu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stofnun samstarfsnets áfangastaða sem taka á mótí smærri skemmtiferðaskipum á Norðurlóðum til að miðla þekkingu, læra hvert af öðru og efla gæði móttöku skipagesta. • Rannsóknir og stefnumótun fyrir sjálfbæra ferðapjónustu með áherslu á vistspor skemmtiferðaskipa og samfélagsleg áhrif þeirra. • Þróun sameiginlegra staðla og verklags sem stuðla að verndun náttúru, eflingu staðbundinnar ferðapjónustu og uppbyggingu innviða með sjálfbærni að leiðarljósi. <p><i>Tengsl við nærandi ferðapjónustu (Regenerative Tourism)</i></p> <p><i>Verkefnið fellur undir nálgun nærandi ferðapjónustu sem leggur áherslu á að:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ferðapjónusta skili samfélaginu virðisauka og stuðli að eflingu staðbundins atvinnulífs. • Ferðamenn fái dýpri tengingu við áfangastaðinn með þátttöku í fræðslu, menningu og náttúruupplifun. • Uppbygging innviða og vörubrúun sé gerð með langtímasjónarmið í huga og í sátt við náttúru og íbúa. <p>Ferðapjónusta styðji við menningu og arfleifð svæðisins í stað þess að raska henni.</p>
<p>Málaflokkur²</p>	<p>Ferðapjónusta og markaðssetning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atvinnuvegaráðuneytið. • Umhverfis-, orku- og loftlagsráðuneytið.

² Mikilvægt er að tilgreina málaflokk og ráðuneyti, svo það fari ekki milli mála hvaða fulltrúi í stýrihópi Stjórnarráðsins um byggðamál á að fá áhersluverkefnið til skoðunar.

Framkvæmdaraðili	Markaðsstofa Reykjanes
Samstarfsaðilar	<ul style="list-style-type: none"> Sveitarfélög á Suðurnesjum (Reykjanesbær, Grindavík, Suðurnesjabær) Reykjaneshafnir og Grindavíkurhöfn Ferðamálastofa og AECO Ferðaþjónustuaðilar og þjónustufyrirtæki á svæðinu Menntastofnanir og fræðsluaðilar Reykjanes Geopark og umhverfisverndarsamtök
Lokafurð hámark 50 orð (hver verður lokaafurð verkefnisins, hver verður ávinningur samfélagsins?)	<ul style="list-style-type: none"> Bættar móttökur skemmtiferðaskipa með sjálfbærni að leiðarljósi Virk þátttaka íbúa í ferðaþjónustu og leiðsögn Sjálfbær uppbygging áningarstaða og gönguleiða Skýrt verklag og stefna um skemmtiferðaskip á Reykjanesi Styrking samstarfs við aðra áfangastaði á Norðurlóðum
Upphaf og lok verkefnis	Janúar 2025 – Desember 2027
Heildarkostnaður (hvert ár á verkefnatíma)	Heildarkostnaður er áætlaður um 7.500.000 kr. á þremur árum
Framlag úr sóknaráætlun (árið 2025 og á hverju ári eftir það, ef við á)	2.500.000 kr. 2025 2.500.000 kr. 2026 2.500.000 kr. 2027
Mótframlag (ef við á)	Mótframlag kemur ma. frá Ferðamálastofu og örðum samstarfsaðilum. Verður metið út frá samstarfi við skipafélög, ferðaþjónustufyrirtæki og önnur tengd verkefni. Sérstaklega verður sótt um fjármagn til uppbyggingarverkefna og framkvæmda á verkefnatímanum
Tengsl við meginmarkmið sóknaráætlunar	<ul style="list-style-type: none"> Styðja við sérhæfingu og nýsköpun sem byggir á styrkleikum og þekkingu Suðurnesja. Samhæfa stefnu og markaðssetningu fyrir öflugra atvinnulíf. Efla heildstætt tilboð þjónustu og upplifunar fyrir ferðamenn.
Tengsl við aðrar opinberar áætlanir (ef við á)	<ul style="list-style-type: none"> Áfangastaðaáætlun Reykjanes. Sóknaráætlun Suðurnesja. Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra ferðaþjónustu (m.a. góð atvinna og hagvöxtur, sjálfbærar borgir og samfélög, ábyrg neysla og framleiðsla). Ferðamálastefna og Aðgerðaráætlun ferðaþjónustunnar til 2030
Tengsl við Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna	<p>Verkefnið styður við eftirfarandi heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna:</p> <ul style="list-style-type: none"> 8. Góð atvinna og hagvöxtur – Með því að virkja íbúa og auka gæði ferðaþjónustunnar skapast störf og aukinn hagvöxtur í heimabyggð. 9. Nýsköpun og uppbygging – Þróun sjálfbærra leiða fyrir móttöku skipagesta stuðlar að nýsköpun í ferðaþjónustu og bætir innviði.

	<ul style="list-style-type: none">• 11. Sjálfbærar borgir og samfélög – Verkefnið stuðlar að sjálfbærni með því að tengja ferðaþjónustu betur við samfélagið og umhverfið.• 12. Ábyrg neysla og framleiðsla – Miðað er að því að takmarka neikvæð umhverfisáhrif ferðaþjónustu og stuðla að betri nýtingu auðlinda.• 14. Líf í vatni – Með stefnumótun fyrir sjálfbæra móttöku skemmtiferðaskipa er lögð áhersla á verndun hafsins og strandsvæða.• 17. Samvinna um markmiðin – Verkefnið er unnið í samstarfi við fjölbreytta hagaðila á svæðinu, bæði innanlands og á alþjóðavísu
--	--